

Vinyes i Boscos: Un Futur Sostenible per al Territori

Pla Estratègic Territorial de de Viticultura
Sostenible en Règim d'Emergència Climàtica

28/01/2026

Diputació
Barcelona

LA TERRA DE LA
PANSA & BLANCA

Parc de la
Serralada Litoral

El repte: la regressió de la vinya augmenta la vulnerabilitat territorial

Context territorial i socioeconòmic

La disminució dràstica de la superfície de vinya en les últimes dècades, deguda a la pressió urbanística i l'abandonament agrari, ha trencat l'equilibri del paisatge

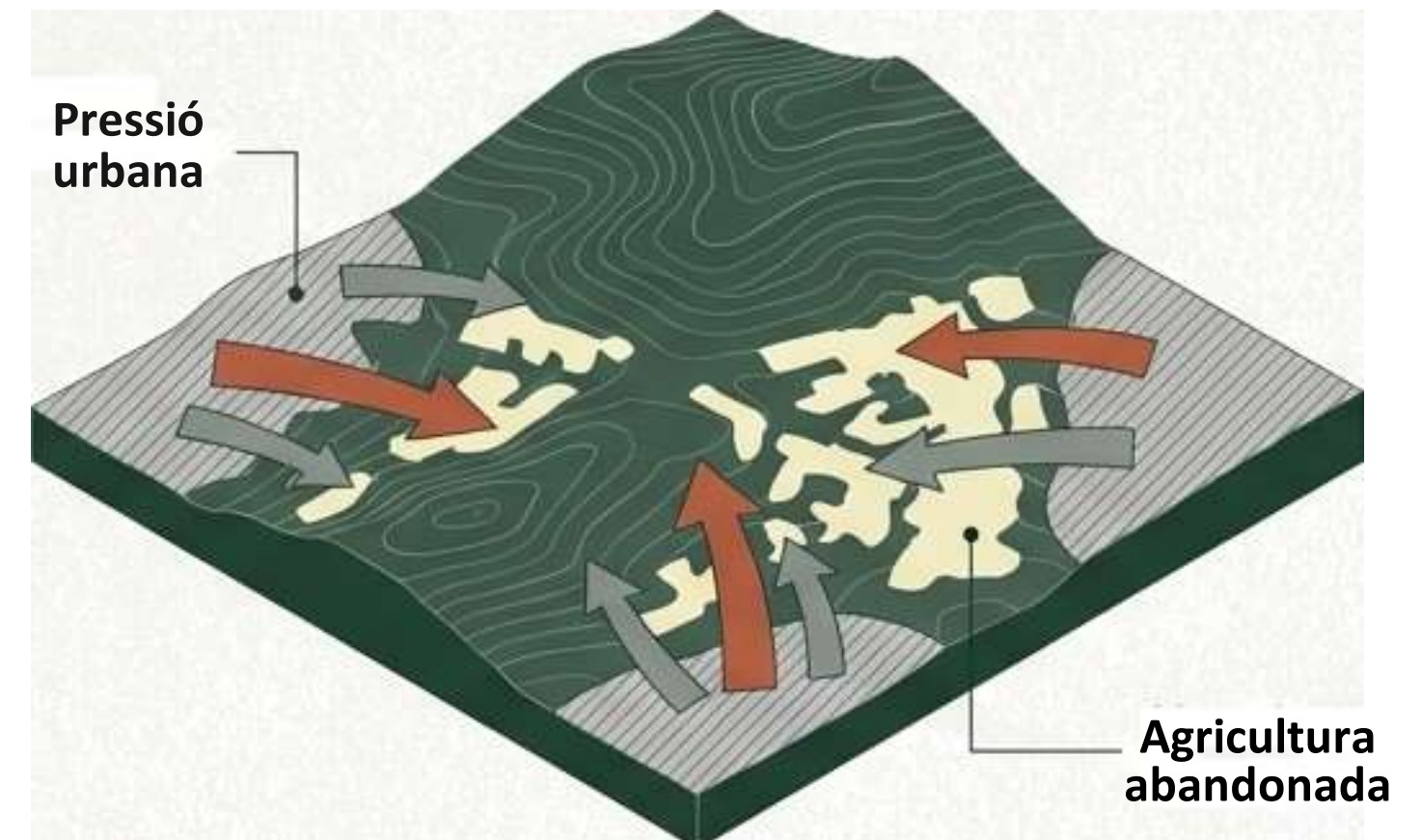
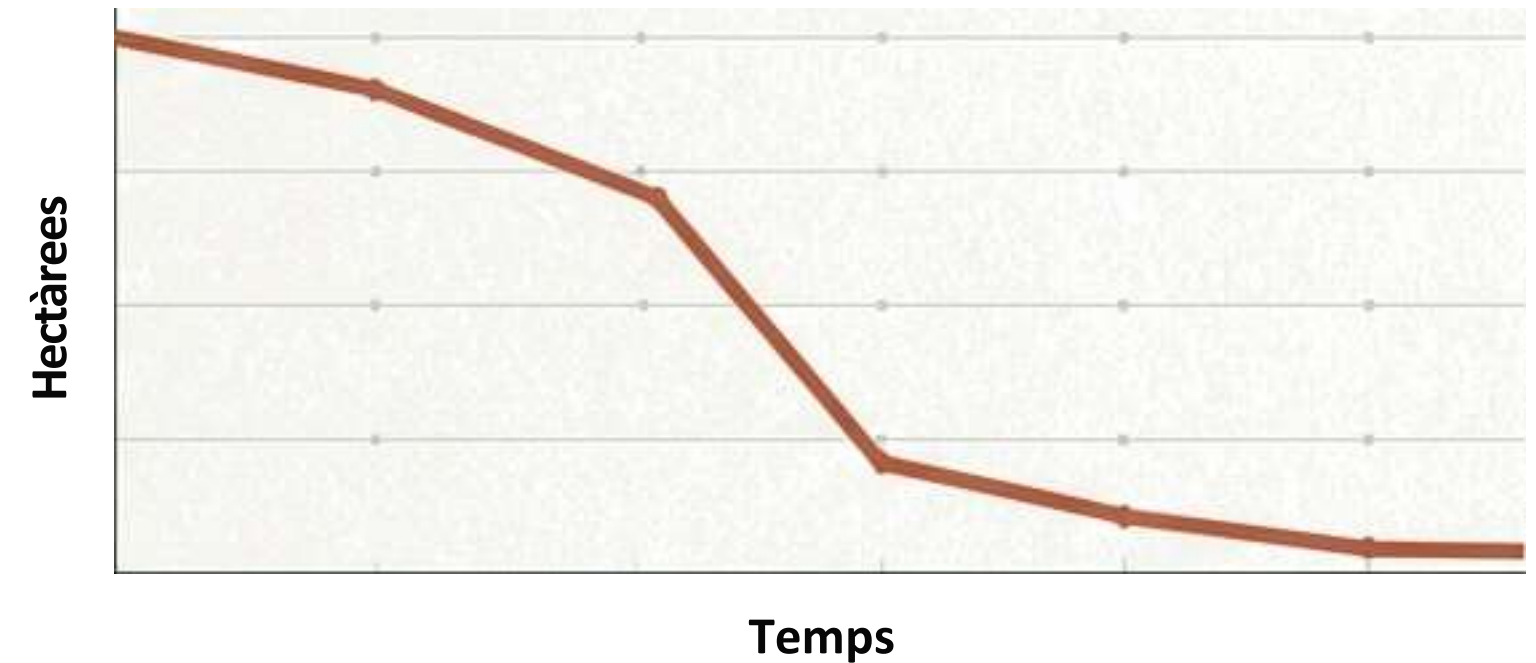
Risc ambiental: desaparició del mosaic agroambiental

La pèrdua de sòl agrícola genera una massa forestal homogènia i contínua. Això elimina els tallafocs naturals i crea un escenari d'alta combustibilitat

Realitat Econòmica DO Alella

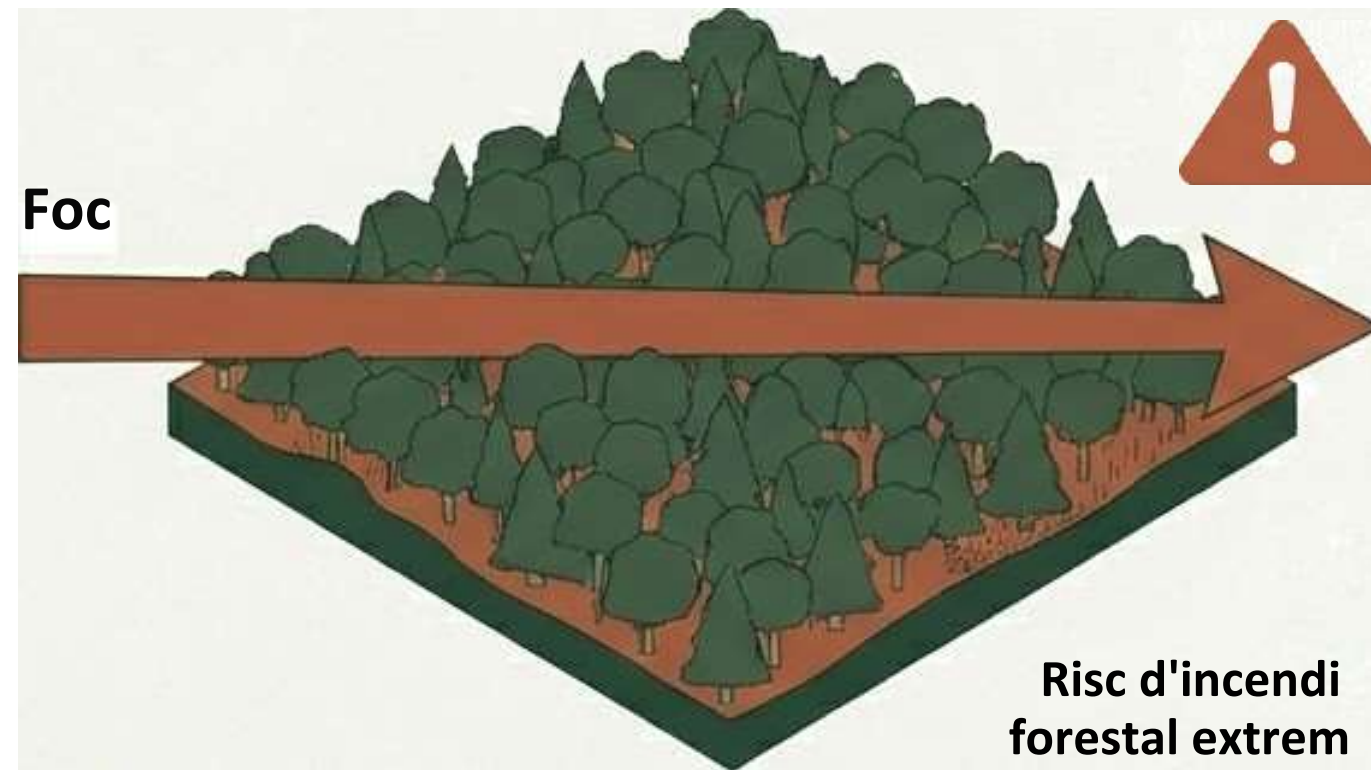
Manca de relleu generacional i baixa viabilitat de les explotacions petites

Evolució superfície vinya

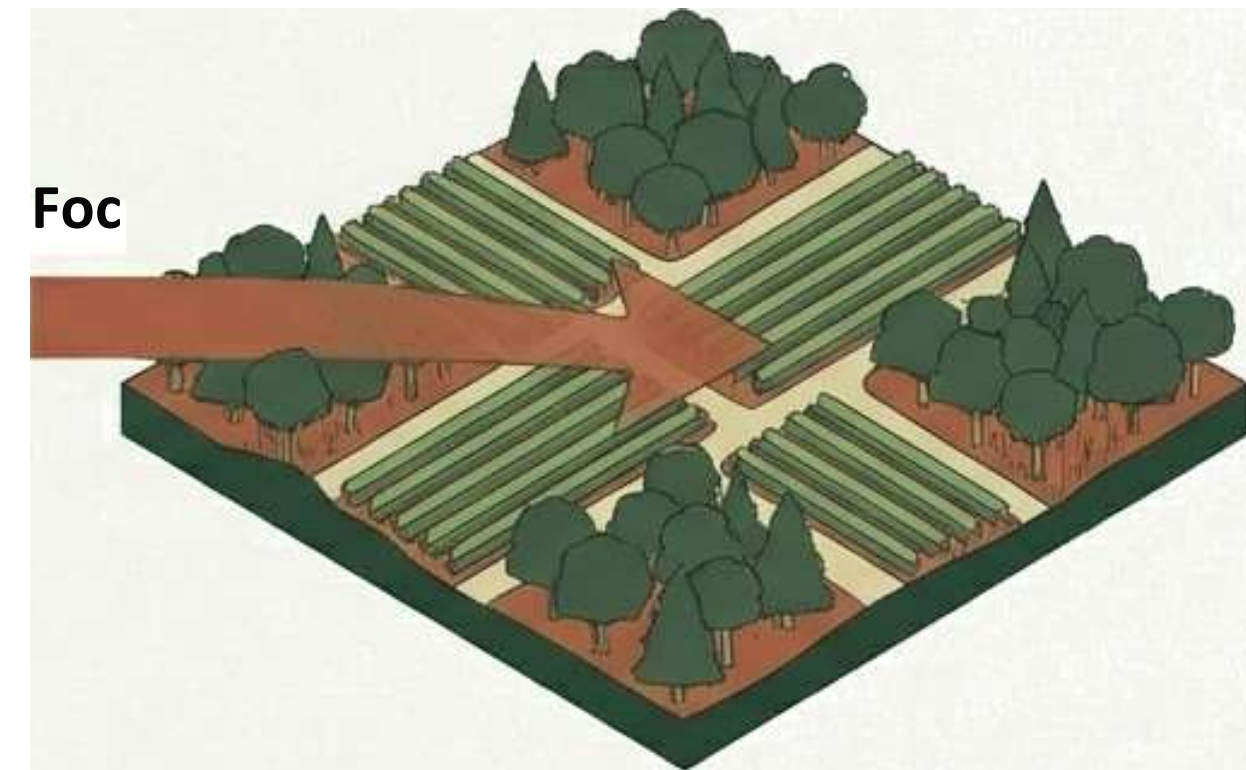
Canvi de Paradigma: La Vinya com a Infraestructura Verda

Escenari Actual: Monocultiu Forestal

Alta inflamabilitat/Propagació ràpida

Escenari Proposat: Mosaic Agroforestal

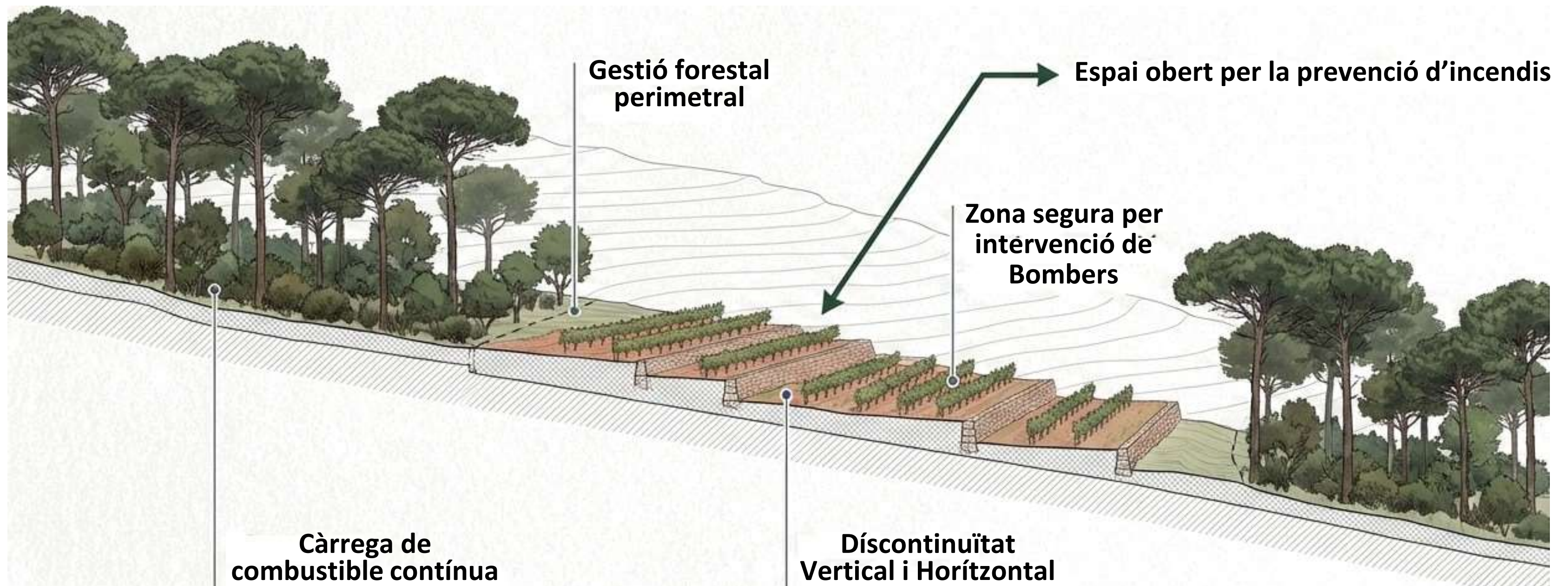

Tallafocs Funcional/Punts d'accés per Bombers

La vinya no és només un cultiu; és Infraestructura Verda i un node de Biodiversitat i proveïment de serveis ecosistèmics

Aliança Estratègia de Prevenció d'Incendis

Treball conjunt entre l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari i Bombers per intervenir sobre les àrees de gestió prioritària

criteris Operatius: Selecció de Zones Prioritàries

1. Interfície Urbana

- Proximitat a zones habitades per protegir persones i béns

2. Risc d'Incendi

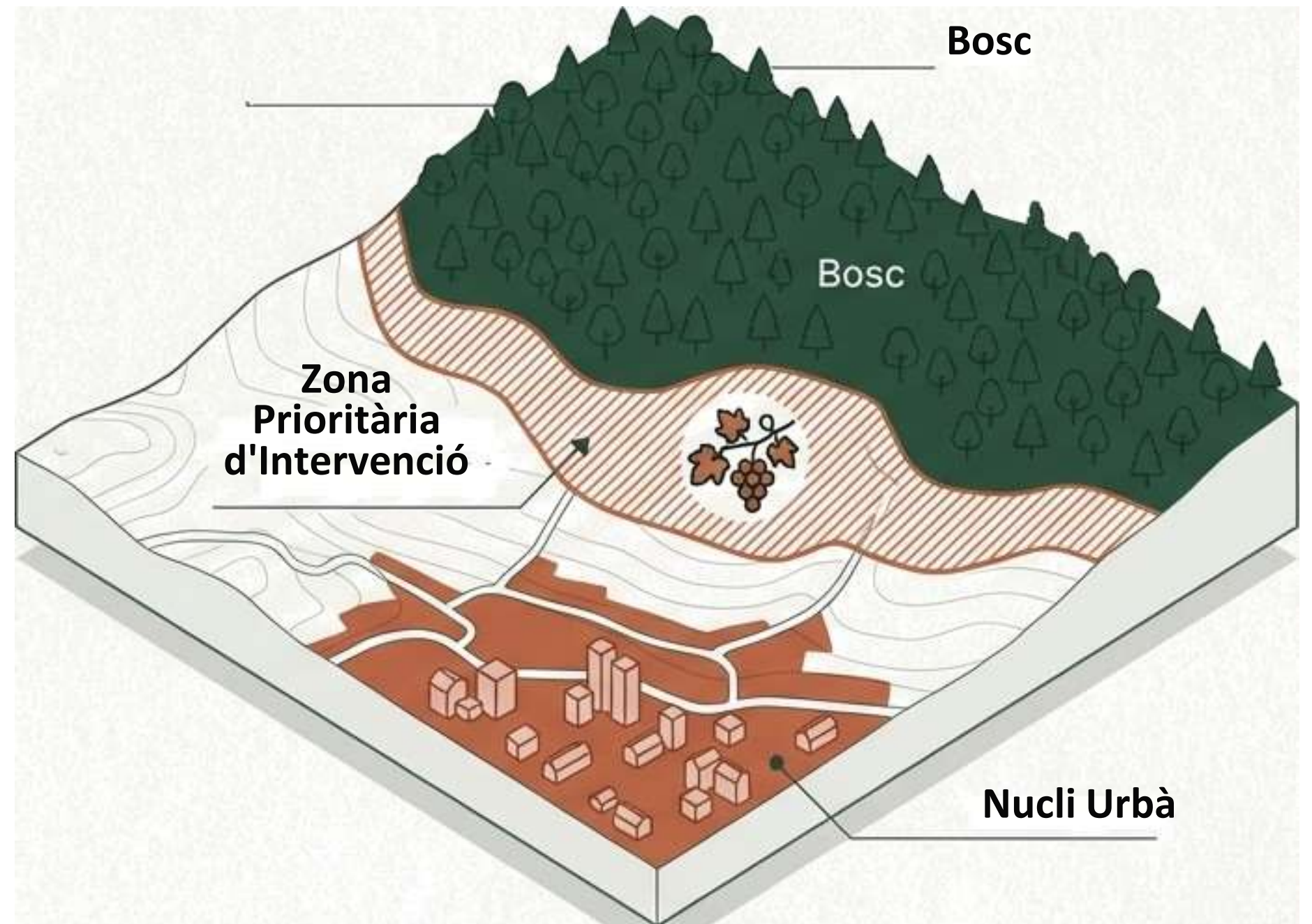
- Vessants amb alta exposició i risc de propagació

3. Discontinuat

- Punts estratègics per trencar la continuïtat del combustible

4. Memòria Històrica

- Recuperació d'antics espais agraris i marges de pedra

Serveis Ecosistèmics: Regulació i Suport

Prevenció d'incendis

Discontinuitat del combustible i creació de zones segures

Control de l'erosió

Recuperació de feixes i marges de pedra seca

Regulació hídrica i Sòl

Millora de la infiltració i augment de la matèria orgànica

Biodiversitat i Suport

Hàbitats per a fauna útil i pol·linització auxiliar

Serveis Ecosistèmics: Culturals i de Provisió

Serveis Culturals

- Identitat Paisatgística: Preservació del paisatge mediterrani
- Enoturisme i gastronomia: Valor afegit per a l'economia local
- Percepció Social: Valor d'un territori cuidat i gestionat

Serveis de Provisió

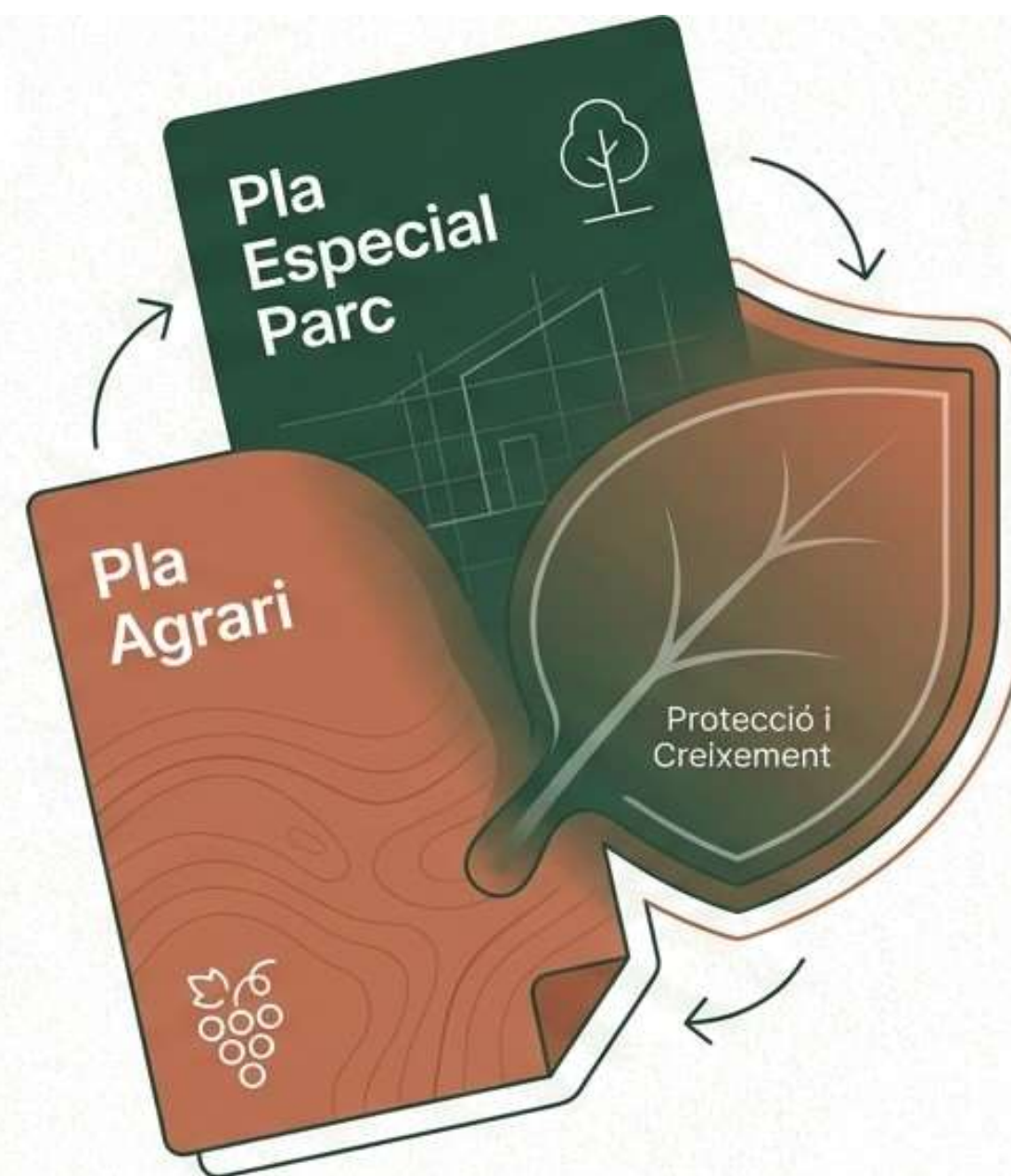
- Producció de qualitat: Vi i raïm de la DO
- Varietats Locals: Conservació de la Pansa Blanca
- Productes de proximitat vinculats al Parc

Compatibilitat Normativa amb el Parc de la Serralada Litoral

L'agricultura com a eina de conservació, no com a antagonista:

- **Pla Especial del Parc** → Ajust normatiu per permetre la recuperació estratègica
- **Protocols d'intervenció** → Definició clara de pràctiques permeses que respectin la biodiversitat

Un nou pla estratègic al servei d'una visió de futur compartida

Objectius Estratègics

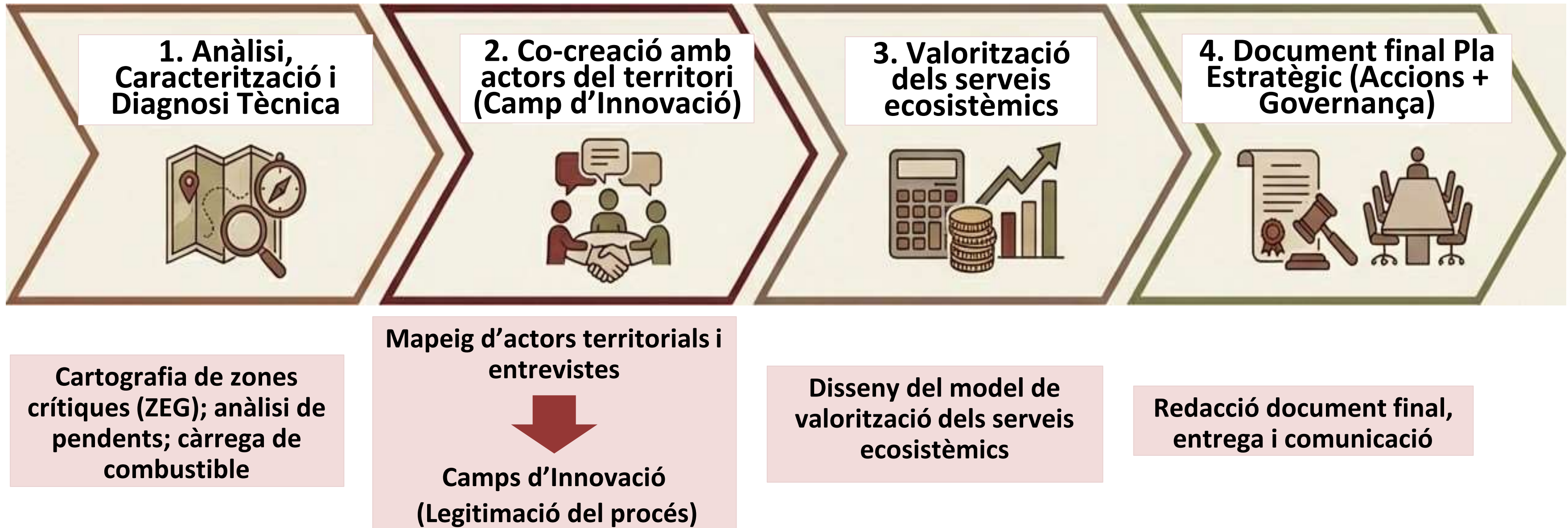
- **Viabilitat DO Alella.** Assegurar la supervivència econòmica
- **Seguretat.** Consolidar la vinya com a tallafocs funcional
- **Valorització.** Posar en valor els serveis ecosistèmics

Objectius Específics i Accions

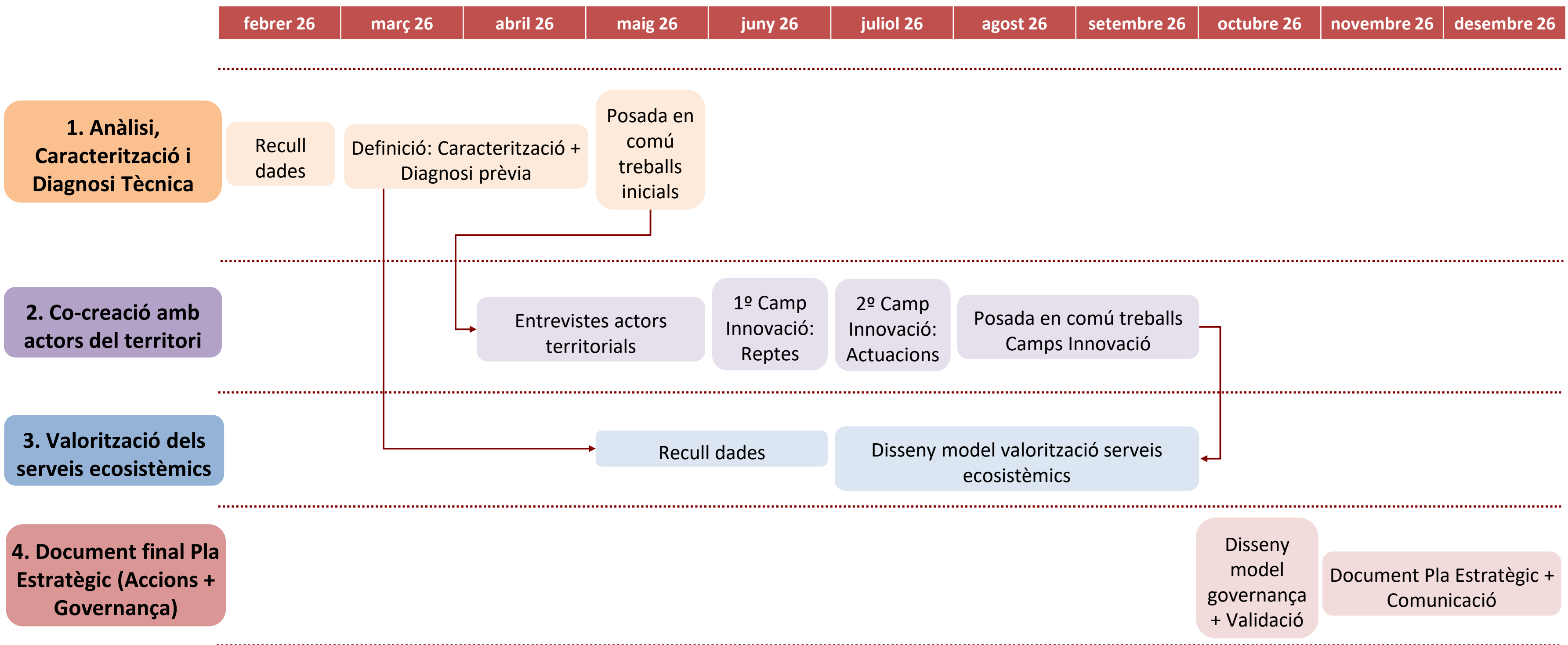
- Identificar i activar **àrees de gestió prioritària**
- **Recuperar** terrasses de pedra seca i espais abandonats
- Aplicar **pràctiques agroecològiques:** Incentivació de sòls vius (augment de la matèria orgànica, retenció d'aigua, captació de carboni, millora de la fertilitat)

Metodologia de treball: enfocament participatiu i territorial

Amb el suport de IRTA-CREDA es desplegarà una metodologia en quatre fases per garantir que el Pla sigui tècnicament sòlid i socialment legítimat

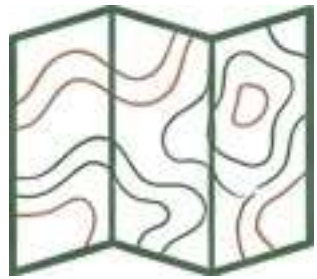

Full de Ruta Estratègica – Cronograma

Indicadors de Seguiment i Resultats

Territorial

**Evolució
superfície
conreada (ha)**

Seguretat

**Reducció risc
d'incendis ZEC**

Ambiental

**Índex
biodiversitat
agrícola**

Econòmic

**Beneficis
directes
productors**

Gestió

**Nombre
finques
recuperades**

Resultats esperats

Lliurables

- **Document del Pla Estratègic:** diagnosi, objectius i full de ruta pel desenvolupament del territori
- **Cartografia:** Mapes georeferenciats definint les Zones Estratègiques de Gestió (ZEG)
- **Model de valorització dels serveis ecosistèmics**
- Priorització dels components de la diagnosi
- Priorització i calendarització de les actuacions a dur a terme

Impactes

- **Identificació i accés a fons** diversos pel desplegament de les accions del Pla Estratègic
- **Valorització efectiva de la infraestructura verda i els serveis ecosistèmics** de la DO Alella-Pansa Blanca
- **Reducció del risc d'incendis i millora de la viabilitat agrària**

Conclusions

Una responsabilitat compartida:

- De Paisatge Abandonat a **Mosaic Resilient**
- La **vinya** com a eina de seguretat territorial
- Necessitat de **participació activa** de tots els actors i agents del territori

**Diputació
Barcelona**

LA TERRA DE LA
PANSA & BLANCA

**Parc de la
Serralada Litoral**